

СВОБОДА **UKRAINIAN DAILY**
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Re-entry as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879 Pending.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPIPLATA:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

В Державі Свободи і закордоном:
Foreign and Jersey City Rates:
На рік \$12.00
На пів року \$6.50
На три місяці \$3.50
Число з понеділка (з англійською частинкою):
На рік \$3.00
На пів року \$2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДО ЖИВІШОЇ ПРАЦІ

Всі ми прямо жадні почути привітливий голос чужинця про визвольні змагання українського народу. Те саме можна сказати про відношення американців до української справи, до боротьби України за її незалежність.

І не диво! Хто займався українською політикою в Америці, той добре знає, як важко було дістати навіть на величезні маніфестації чи віча американського сенатора чи конгресмена, губернатора, чи мейора більшого міста на промовця. Це було так і тоді, коли український нарід гинув мільйонами з голоду. Ніхто не хотів "ангажуватись" в таку "неприсмну" справу в такий час, коли розголошувалося всюдні "традиційні" приязні між Америкою і Росією і коли економісти широко розписували про великі користи, які матиме ця країна з наві'язання дипломатичних зносин з Советським Союзом. Про час воєнної спілки з Кремлем вже й не згадуємо. Продиратись українській правді тоді було майже неможливо. Проте політична акція американських українців не врівалась і тоді. Велася закрита боротьба за окремий Український Американський Допомоговий Комітет, відбувалися з'їзди Українського Конгресового Комітету, на яких ухвалювалося політичні резолюції, які покривалися цілковито з тими, що їх сьогодні ухвалюємо.

Не можна твердити, що й тоді у Вашингтоні ніхто нас не розумів і не боровив. Інакше не був би, наприклад, заіснаний ЗУАДКомітет! Відома ж, яких засобів вживала Москва, щоб не допустити до його затвердження американською владою. Проте такого справедливого відношення до української справи, яке можна тепер заважити серед багатьох впливових американських політиків, тоді не було.

Згадуємо про це, щоб підбадьорити усіх тих, що в найчорнішу годину не опукали рук і твердо та сміло обороняли слушну українську справу. Крім того, хочемо вказати усім новим імігрантам, які тепер настало владне поле для української праці, хоч нам здається, що вона сама це заважало. Проте не хотіли б ми викликати враження, що українська справа стоїть добре на міжнародному полі, чи хоч би навіть в Америці. Ні, такого ми не кажемо. Ми тільки стверджуємо, що є тепер владне поле для широкої праці, яку ми повинні і мусимо виконати. Цього вимагає від нас нині навіть сама Америка, бо їй треба добре розуміти також і українську справу.

Ще одно. Вороги державної незалежності і соборності українського народу ніколи тут не спали, а вели постійну протиукраїнську пропаганду. Ця акція тепер дуже поширилась і посилилась. Масою вже й яничарів найвищого роду, що за юдин гріш помагають ворогам рідну Матір катувати. Ми, американські українці, вели тут українську справу чистими руками. Ми обороняли її весь час власними засобами, з цимого серця та в переконанні, що згодом прихилимо для неї американський нарід і американський уряд у Вашингтоні. Сьогодні вже є симпатії до України та її боротьби. Та від цього ще далеко до допомоги визволенню України та до здійснення її змагань. Ще треба величезної праці для цієї великої справи! А працювати треба всюдні, не тільки в центрах, але й в найменшій громаді. Теж не жаліймо труду подякувати тим визначним американцям, що виявляють серце для України та її боротьби за волю і звертають увагу на Україну тим впливовим особам, які в її обороні ще не забирали голосу, а що відносять у першу чергу до представників у Сенаті.

Річард Коннелл

НАЙНЕБЕЗПЕЧНІШИЙ ЗВІР
(Copyright 1924 by Richard Connell)

(4)

Шолий генерал з вишуканим, уклонем віддалився з кімнати, другими дверми ввійшов Іван. Під одною пахою ніс він мисливський одяг, напеленник з харчами, скір'яний футляр з довгим мисливським ножом в ньому. Його права рука спочивала на відбєзпеченому револьвері, застромленому за червоний пояс.

Рейнсфорд продавився крізь гушавини до дві години, але нарешті зупинився, промирявшись до себе крізь заціплені зуби. — Я мушу опануватись!

Він не мав цілком ясної думки, що робити, коли брала замку заціпленість на ній. Першою його думкою було як мого поблизити, віддалити від нього генерала Зарова і він, у цьому ж намірі, заглиблювався все далі, гонений все рясучою панікою. Тепер, опанувавшись, він приставив, щоб призначитися над собою і своїм положенням.

Проста вчеча була даремною, бо вона мусіла незкишно принести його до моря. Якщо ж-він опиниться в місцевині, об'являється водою, то ясно, що все його майнування мусить відбуватися в цих рамках.

— Нехай послідкує за мною! — подумав Рейнсфорд, завернувшись із стелки в непрохідну гушавину. Він пригадав собі досвід з пошукання на лисцях і лисині хитрої та виконав ряд складних, плутаних ходів, знову й знову колючи по своїх сльдах.

Ніч застала його, що ледви голочив ногами; руки й обличчя готувалися галуззям. Зупинився він на густо порослому горбі. Йому треба було безоглядно спочити, як же подумав: Я грав роллю лисця, тепер мушу застати роллю козла з казки.

Недалеко росло велике дерево, з грубим стовбуром і розлогими конарами. Старіючись не залишати жадних слідів він виліз у ко-

Поляки про себе і про нас

Коли ми нарікаємо на наші внутрішні відносини, на нашу сварливу в родині, розпорощеність, брак державничого думання, притаманованого партійницького загумінковості, — то варто пригадати образи інших емігрантів в Європі, чи, кажучи ще ширше, інших національних громадянств в Америці, що їх рідні землі знаходяться теж в суверенній території. Ну, і — звичайно — найкраще дивитися на ті справи не крізь власні окуляри, а їхні власні, напіврозбиті.

"Справа Польська", заснований новими польськими імігрантами, тижневик у Нью Йорку (видається у Бостоні, Масс.), 20 сторінок журнального формату, головний редактор д-р Клявдіус Гробиш, львівлянин, що спосколюєсь вороже до українців становиче значно змінив, — часопис дійсно знаменитого редаговання, вірний лондонському центрові, але по-надпартійний, пропагуючий польську консолідацію. В останньому (6-му від появи часопису) числі того тижневика, знаходимо передову статтю названого польського публіциста, що дав ваджанні у найменшій красках образ сучасного польського життя поза Польщею. Тлом служать міжнародні відносини: "привертання німців до однієї з головних європейських великодєржав" та американська протекція концепції неспівідної "демократичної" Росії. Автор каже про німецьку вимогу зпорути нінішніх польських західних земель і вписав, що "не треба бути песимістом, щоб передбачити, що той постулат не стріється із спротивом Заходу, отже ні ЗДА ні Вел. Британії ні навіть Франції, яка продаючи польські західні землі матиме надію врятувати Сарцину". У російській справі, американський напірамок не залишає ніяких оман: він змагає до відродження великої Росії без поминування головних здобичей Сталіна... і з рекомендацією для своїх єсудів, такої об'явленої російської імперії, щоб вони зволіли призначити гегемонію Росії на суземному обширі. А що це значить — знаємо з досвідів історії".

Серед такої ситуації автор стверджує, що "польська еміграція, розсіня по світі з її центральним осередком у Вел. Британії, знаходиться в повній і з місяця на місяць глибокій дезмонізації". Б-тимічасні спроби довести до порозуміння між польським екзильним урядом у Лондоні й опозиційною Політичною Радою у Парижі (посередником був ген. М. Кукель), не тільки закінчилися невдачею, але з внутрішніх розладів створились ще 2 нові партії із котрих одна піднісала умови з Миколайчиком, "збільшаючи це більше хаос в орієнтації, хто з ким і проти кого". Польський уряд майже без фондів, міжпартійні бурі внеможливають спокійну працю, а по стороні його противників "трудно відрізнити польські ініціативи від ініціатив чужих агентур". У цій ситуації виключено успішне протидіання небезпекам німецької і російської. Найважливішим завданням (за загальною статтю: "Найбільшійшим постулатом") автор вважає відділити агентурні дії від суто-польських і повести ліній поділу між тими, що думають і діють, як польські патріоти, та тими, що слухають чужих вказівок.

У найближчій статті "Остугування Мемжморя" Стефан Менікєрський з Лондону надзвичайно

песимістично і скептично оцінює Європейський Рух з його генеральним секретарем, поляком д-ром Юзефом Реттінгером, включно, закидаючи конкретній організації 1) розпливчату фразеологію і патетизм під адресою Совєтів без конкретних державних акцій, 2) таємничий характер організації, що її невідомо хто фінансує і 3) мериторичну курателю чужих ченників, які намагаються свої симпатії крайнєм-поза залізної завіси, диктатурі всю політику та тактику Рухові. Проте автор застерігається, що не можна спрочувати характеристики Європейського Руху до дефініції, що це установа, на якій змагаються Англія й Америка за впливи серед еміграції народів, підбитих Росією. Про те, що до Європейського Руху не допускається України і то головню через спротив поляків, автор не згадує.

Зате наступний автор Фелікс Круліковскі, теж і з Лондону, у статті "Російський імперіалізм і українська справа" виявляє дуже добру поінформованість в усіх мисливих російської еміграції та її американських протекторів, включно з російською емігрантською пресою, як також дуже добру поінформованість в українському становичій до Росії. "Всі керівні самостійницькі українські організації з Українською Національною Радою у провіді, вся без винятку самостійницька українська преса і всі поважніші українські місцеві організації в Європі й Америці здобулися не тільки на рішучі виступи проти імперіалістичних заціл російських емігрантів, але і на неспиритиру постава до становича чи фінансового пригноблення осіб ініціаторами не-циславного підприємства". Автор досить широко наводить грубу лайку московської преси, подра-тованої цією одностайністю українського фронту, та описує гумо-

ристичне ліплення "блоку" аж 6 німому невідомим партій "порядків українців", схильних слухати Керенського і Лайонса. "Важко опертися враженню (кінчить автор) що вся ця авантюра, що ніби хоче покинути до життя емігрантський протобольшевицький центр, крім неповажних і негативних речей мала сторінку додатно: надєподівано швидко знати маску з правдивого обличчя російських імперіалістів без уваги на їх партійні вивіски".

Таким чином, як бачимо, у нас ще не найгірше: не щодо державничих наших перспектив, а щодо організаційного стану української політично-організованої громади поза Україною та її духовної постава, яка у принципових справах здобувається на маніфестовану назверх одностайність. Станом польського розгарадішу ми не дуже тішилося. Всеюди при всій польській розпорощеності і внутрішньому розсваренні (уряд і Рада Народова в Лондоні, Рада Політична у Парижі, Миколайчик у ЗДА) всі поляки стоять на становичій "законності" кордонів із 1938 року, отже своїх прав до "східних кресів". Але, коли би польська політична верхівка дійсно мала більше спокою і часу займатись політичною проблематикою, то може вийшла б з неї глибше і може дійсно орудувала би концепціями, і то не від свята на експорт, а для реально-політичного здійснювання, в рамках дійсно одностайного антисовєтського й антиімперіалістичного фронту, де була б і Польща і Україна. Во може тоді відкривали би ширші горизонти перед польською політичною думкою, запамороженою виключно лише Львовом і Вільном. Може тоді дійсно польська політика думала би глибше над значенням "німецького ригля з заходу і російського від сходу" та шукала собі природних єсюзників проти тих риглів, проти німецько-російських застав, що їх не осолодотіть Польщі ніякий Львів ні Вільно.

ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА

Не зважаючи на велику політику, увагу всього світу пригатає щораз більше земельна реформа. Несправедливий стан земельних порядків у Корей послужив базою для советської пропаганди на цьому терені, а вже зовсім феєдальні відносини у Китаю були початком, на який виросла нова комуністична держава в Азії. Ці факти, як теж знання большевицьких експериментів у ділянці сільського господарства і загальної актуальності проблеми сільського господарства у кожній майже країні світу видвинули цю проблему на перший план міжнародного життя. Об'єднані Нації присвятають цій справі багато своїх конференцій, окремі держави передискусують цю проблему в кордонах своїх країн, відбуваються спеціальні конференції з участю міжнародних експертів з цієї ділянки господарки, як остання конференція над проблемами користування землею у світі, що відбулася з кінцем попереднього року в Медісоні у стейті Вісконсин; у цій конференції взяло участь 50 представників різних держав і вони спільно студіювали актуальні питання, зв'язані з управою землі і земельною політикою.

Злучені Держави Америки приважують цій проблемі спеціальну велику увагу. Во це не замкнена

сама в собі проблема, але підставове питання, що зумовлює і зумовлюватиме політичну і соціальну структуру світу. Американський представник до Економічної і Соціальної Ради Об'єднаних Націй заявив перед цією Радою, що "Злучені Держави признають, що осягнення миру і стабілізації у світі у великій мірі залежить від негайного і позитивного встановлення правильної системи користування землею". Злучені Держави вже від деякого часу присвячують земельній справі велику увагу не лише в себе дома, а ще більше у всіх частинах світу, намагаючись вплинути на поодинокі уряди, щоб вони справедливо і з повною відповідальністю полагали земельне питання у своїх країнах.

Масою два розуміння земельної реформи тепер у світі. Большевицькі доктринери використовують ключі земельної реформи для своєї пропаганди, обіцяючи безземельним і малоземельним рільникам працівникам розподіл великих масків. Але скоро приходить на зміну добровільна, чи й насильна колективізація цих земель, яка завжди закінчується переходом землі в посідання держави і перетворенням селянина у наслідкового сплетаризованого сільського зарібника. Цього не можна

назвати земельною реформою. Земельна реформа мусить мати в першому плані на увазі добро селянина: дати йому відповідний життєвий стандарт і внутрішню задоволеність. Земельна реформа не замикнається розподілом масків між рільниками. Це лише одна частина проблеми. Економічна і Соціальна Рада Об'єднаних Націй прийняла резолюцію, яка означає зовсім ясно широкі межі завдань, які треба виконати для проведення справжньої програми земельної реформи. Продуктивна величина сільськогосподарських одиниць, забезпечення довгочасного користування землею, право посідання землі людиною, яка її обробляє, відповідний кредит на догляді сплати, більше продуктивні методи збуту сільсько-господарських продуктів і справедливі податки на землю і її продукти — це головні тези цієї резолюції. В резолюції цій теж говориться про розбудову сільсько-господарських кооперацій для культиватції, про продаж і перетворення сільсько-господарських продуктів. Але резолюція ця не замикнається проблемами, тісно зв'язаними із земельною господаркою. Вона поручає урізномірнення народної господарки, щоб сільське господарство краще увійшло в загальний економічний розвиток. Поручає встановлення малих сільсько-господарських промислових станцій. Підкреслює теж потребу вишукати кваліфікованих сільсько-господарських працівників, як теж пильно зайнятися здоровим питанням цих працівників.

Розуміється, що нема нахилання готових зразків. Кожна держава має свої потреби і свої питомі обставини і мусить наладити справу сільської господарки відповідно до своїх потреб. Та не вільно занедбати цих справ: треба скликувати частіше міжнародні конференції і шукати кращих розв'язок цього питання. Згадана резолюція — це лише загальні рамці, та й її головню сильно поспирають Злучені Держави. ЗДА вповні розуміють важливість сільсько-господарської проблеми, досліджують: проблеми земельної реформи у світі. Президент Труман сказав на міжнародній конференції у Сан Франциско ясно:

"Ми знаємо, що народи Азії мусять розв'язати проблему соціальної несправедливості. Вони хотять, щоб їхнє селянство посідало землю і збирало плоди своєї роботи. Це один із найбільших теж і наших принципів. Ми віримо у сільське господарство одностайної величини. Це база для нашого сільського господарства, що має великий вплив на форму нашого державного управління".

В цій заяві президента висловлена земельна політика ЗДА. Злучені Держави вірають у одностайні сільські господарства, які є в посіданнях самих селян, що їх управляють. Це не лише підстава американського сільського господарства, але й підстава американської демократії. Ще з 1862 р., коли вийшов такий закон "Гомстед Ект" (по нашому було б "закон про хутори"), який "віддавав безоплати 160 акрів землі для кожного, хто згодився управляти її бодий продох п'яти років, земельна справа дуже наклала на ЗДА. Велику увагу приділяло вишколенню фахівців для господар-

го копання тепер, це була спокійна тоді, присмна розвага. Яма ставала все глибшою. Коли вона була вже вище його плечей, виліз з неї і випівав з кількох твердих молодяків палі, заструтували їх на гостро. Ці палі насадив він на двома гострими кілками в гору. Виправивши пальцями сплів з бурину й галузок дупний пилим і ним накрив отвір ями. Потім моткнув від поту і безконечно зморенний прилягав за стовбуром розто-рещеного грома дерева.

(Закінчення буде).

„Оповідання про російську першість”

Російська преса в Америці настирливо перекоує своїх читачів, що ніякого винищення росіян у СССР немає. Вона запевняє, що, наприклад, інші народи — „нащадки” правлять там росіянами, захищають росіян мати свій театр, школи тощо.

Читуючи ці запевнення, більше хочеться сміятись, ніж обурюватись. Якщо б багато з читачів російської преси самі не перебували в СССР, то, можливо, й повірили б цим запевненням, як вірять цьому що й сьогодні багато американців.

Насвітлення совєтської дійсності російською пресою для читача „нащадка” — явище повчальне. Що більше, — у цьому послідовному перекоуванні дійсності, для поневоління Росією народів, з правдивої потіка. Во, якщо дискувант не вистачає речевих доказів і якщо він починає свідомо викривляти дійсність, то це може лише означати, що тих доказів взагалі немає.

Пригадайте хоч би послідовне замовчування російською „демократичною” пресою насилья, яким Росія виросла до теперішньої могутності, пригадайте хоч би їхні запевнення, що „самостійні” — це лише галичани або, загадає вже їхні твердження, що в СССР керує не російський народ.

А дійсність в СССР така, що там вільно хвалити лише росіян, що за прихильну згадку про Маєзупу грозять там смерть, а за викривлення кривавого катя Польщі Суворова — чекають нагородні й ласки.

Серед безлічі патріотично-російської літератури, що залилася СССР, беремо першу з краю. Хоч би збірну працю — розкішний видану книгу „Рассказ о русском первенстве”. (В-во П. К. ВЛКСМ, Москва 1950). Сама ця книга яскраво перечить твердженням ю-

— Рейнсфорде! — гукав генерал — якщо він є в засягу мого голосу, дозвольте вам погратувати. Не багато людей знає, як зладити малійську людоловку. На щастя для мене, я полював на Малийці. Ви, пане Рейнсфорде, виявляєтеся інтересним. Я йду, тепер переїздити свою рапу; це тільки легке зранення. Але я прийду назад, я прийду назад, я прийду назад!

Коли генерал віддалився заклопотаний своїми плечима, Рейнсфорд став знову втікати. Тепер це була вчеча, що тигнулася кілька годин. Стало смеркатися, потім стемніло, а він все ще не зупинився. Грунт став м'який під його мокасиною, рослинність буйніша, густиша, комахина кусала його немилосердно.

Він ступив крок і його нога потонула в липкій грізлі. Він пробував вихопити її назад, але тавь присмокоталася до ноги наче велетенська п'явка, з незмірним зусиллям виволнив ногу. Тепер він знав, де він. Багно Смерті і його трасовини.

Міжкості землі піддала йому думку. Відступивши кількадецять кроків від трасовини, він почав рити землю, наче який передісторичний бородач. Колись копувався так Рейнсфорд у Франції, коли секунда затримки означала смерть. Прирівнюючи до цього йо-

О. Ортинський

ПІДСУМКИ УНР. ФУТБОЛЬНОГО СПОРТУ В ЗДА

По двох роках існування і активної праці поодиноких українських спортивних дружин в ЗДА можна поробити певні підсумки цієї праці, спроби оцінити ці досягнення, які поодинокі дружини здобули не тільки для себе, але й для українства тут згадати, та рівночасно застановити над тим, що ще можна від наших спортсменів вимагати і які користі можуть бути тоді, коли наш спорт піде в своїй розвинутий шляху в гору, а не застановити на місці.

Коли Злучені Держави відкрили свої ворота для широких переселенців мас з європейських таборів, таборів — різних націй — почали в цій країні відбудовувати своє багатогранне життя так, як хотіли національності було їм це стати. Нації зі славними спортивними традиціями не забули теж присвятити увагу розбудові свого спорту на американському континенті, маючи в пам'яті не тільки це, що спорт для них може бути тереном для виладування енергії молодців на зеленій площі, але в першу чергу витягали висновки з тих спортивних імпровізацій, до яких це великих краях, які давали колисьальні пропагандивні здобутки для їх держав і народу.

В цей спосіб словаки, чехи, поляки, литовці, латвія, жиди у всякий спосіб зацікавляли чи творили нові спортивні дружини, які сьогодні в боях на площі приносять багато чести для них, про що зрештою широко пише їхня преса, а в першу чергу преса американська.

Не останніми були тут і українці. Що більше — українці повели широку закреску організаційну розбудову свого спорту і на сьогоднішній день з новонаприбулих емігрантів не може похвалитись кількома своїми спортивними дружинами, чим саме українці перемогли всіх, маючи на сьогоднішній день футбольні дружини, з яких кожна у найвищій класі свого

стейту, з яких щонайменше половина з кожного сезону кандидатом на мистецтво, чи як останньо „Леви“ мистецтвом виступає Шікаго. В останньому часі американська преса відіграла від своїх засади — не займатись футбольним спортом, який до речі, не здобув до цього часу належної уваги, поступачись не тільки перед бейсболом, американським футболу, боксом тощо. Але коли кажемо, що в останньому часі ця преса почала до футбольного спорту ставитись з більшим респектом і навіть його пропагандивно піднімати, так це заслуга саме тих новонаприбулих емігрантів, які хотіли показати свої футбольні дружини, показують тутешнім громадянам красу футбольного спорту, тоді цей футбол на належному рівні.

Нам треба проаналізувати досягнення наших дружин, осягнувши широко в пресі чужомовній, а англійській зокрема. Бо тільки тоді, коли про нас говоримуть інші, тоді щойно можна прийняти твердження, що в якийсь спосіб робимо добру справу українському імені, та нашому народові.

Про українців мовчали в галузі спорту. Мовчали, бо не чули про українців, мовчали, бо не хотіли говорити про нас, щоб борони Боже хтось не довідався, що на світі існують такі українці.

Наші футбольні дружини приносили інших говорити про нас, і як можемо ствердити, говорити про нас похвалюючи, як про народ з великим запасом сили, як про джентельменів, як про тих, які покладають свій футбольний талант на свою батьківщину перед воюючим, приносять честь Україні і тут, себто сповнюють свою амбасадорську свою повноваження на цій чужині.

До цього часу шість наших дружин стоїть в боях лігівських проти противників: „Леви“ з Шікаго, „Черник“ з Дітройту, „Орлік“ з Клівленду, „УСК“ з Нью-Йорку, „Січ“ з Елизабет та „Трибу“ з Філадельфії.

Безперечно, що найбільший успіх до цього часу здобули „Леви“. Дружина яка зуміла змонтувати сильний склад, дружина яка повністю гармонійно співпрацює на площі, як пристало на спортсменів, дружина, яка поставила собі за пункт амбіції підняти ім'я українського спорту високо. Ліга стейту Іллінойс сильна, цього ніхто не може заперечити. Вистачить згадати, що прим., польська дружина „Гельс“ має в своїй складі змагунів лігівської львівської „Погоні“, словацька дружина „Словак“ має теж змагунів із своєї „Братислави“. Коли мимомовно сильних противників „Леви“ цього сезону здобули чемпіонат, це

ДОБРИ ВІСТІ ПРО СИВЕ ВОЛОССЯ

Якщо наше волосся сивіє, ви радієте, коли довідаєтесь, що вже з'явився новий лік під назвою NUVIDA і що на диво помагає по-бути сивині. Треба тільки раз на день натирати його малою кількістю ліку. Натирати доти, доки волосся не стане бажаного кольору. Хто його вживав не може надивуватись, як легко можна новим способом відтворити природне волосся з молодечим виглядом.

Читачі цієї газети можуть купити дві пляшки цього ліку за \$4, хоч окремо вони коштують по \$2.50. Треба тільки надіслати цей випис до TRYSAN CO., Box 226, Dept. 67, Peekskill, N. Y. Не посилайте грошей, а заплатити просто листом за \$4 долари та ще вартість пересилки. Зробіть це негайно, бо кількість ліку обмежена.

Імя _____
Адреса _____
Місто _____

Покличте студію в Європі.

асно і незвичайно засвідчує про вартість наших „Леви“. „Леви“ здобули цього сезону потрібну нагороду: 1) Чашу переможця на 1952 рік, 2) Чашу Нілзен Трофі, 3) 300 дол. готівки. Та чи не найвищою нагородою для „Леви“ було це признание із сторони відомого діача п. Трайнера, перед 5000 публіки, різноманітної, коли він сказав: „Леви“ в яких грають переміщені особи з України, здобули перше місце! Ми Вас спостерігали впродовж 9 тижнів. З неї на неї Ви грали краще і показували непереможну команду. Крім доброї гри, показали Ви ще гру „фер“. Ваше мистецтво бездискційне. Ви покинули свою гнітючу Батьківщину і тут в ЗДА знайшли не тільки свободу, але й перемогу! С великою честью для мене вручити Вам цю чашу...“

Ця перемога не прийшла легко, бо проти „Леви“ були не тільки інші змагуни, з добрим умінням свого фаху, але і судді, які кривдили нашу дружину, про що зрештою відмічала преса. Та „Леви“ не здали позицій, „Леви“ піднесли наш прапор високо, „Леви“ дали нагоду чужій пресі широко згадувати ім'я українців, добрих синів своєї Батьківщини!

Або „Черник“. Найкраща команда в своїй класі, команда яка здобула перше місце своєї класи і дала приток до широкого коментування гри українців. Не „Черниківців“, але українців! Отже велика за спортивним успіхом, пішов успіх політично-пропагандивного значення.

„Орлік“ — побідник в грі за чашу Клівленду! І знову вручення чаші і знову перед масою глядачів похвальні слова на адресу добрих конунгів з України!

„УСК“ в Нью-Йорку — минулого сезону віце-майстер національної ліги, цього року, по початкових невдачах кандидат на майстра! Спортова американська преса не раз і не два підмічує гарну гру українців, змагуни УСК-у не раз і не два носили на своїх грудях відзнаки репрезентативів Нью-Йорку!

Новозаснована „Січ“ несподівано стала добрим партнером для членів національної ліги, і с повна надія, що в найближчому сезоні січовики фізично та духовно скріплять себе, та стануть партнером першої ліги.

„Трибу“ з Філадельфії займає середнє місце в своїй класі. Причиною, це життя форми змагунів. Одного разу вони вказують високий футбол, іншим разом не везе. Та в кожній випадку американці цінують цю дружину, чого доказом є різні турніри, з участю професійних команд, і членом таких турнірів з кожноразово наш „Трибу“.

І про цю команду американська преса неодноразово висловлює вітання, про „Юкренісе“, які своєю грою „фер“ здобувають симпатії тутешніх. Зимки із змагань „Трибу“, поміщувани в чужомовній пресі є доказом того, що наша команда сповняє свою роль спортивців та пропагандистів нашої справи задоволюючи.

Треба згадати про один цікавий випадок, який трапився на терені Філадельфії. На Пенсильському Університеті відбувається виклад з історії. Професор говорить про „Рашіан“ як про монокліт. Ветас молодий студент і каже, що „Рашіан“ це „Рашія“ а с це поновлена „Рашію“ Україна. Про українців знає добре, бо проти них змагався в грі за мистецтво. І це були українці, цілком інші, як „Рашіан“. Зацікавився він тими українцями, які історик купив собі історію України проф. Менінга і здобув собі вже повне поняття про окрему націю, сьогоднішню поновлену українців. Професор був зачудований, що учень знає мого більше про це, як він самий. Напевно, що виступ цього студента на форумі тих, котрі в майбутньому займуть поважні державні становища, залишиться в пам'яті присутніх. Американський спроте-мен став пропагандистом в користь України. Так, шляхи до здо-

буття визнання нас як повноварту націю є важкі і довгі, їх треба очищувати з трудом, і наш „Трибу“ став помічником в цьому.

В загальному треба ствердити, що підсумки нашого футбольного спорту за останні роки на цьому терені додатні. Крім безупинного росту під оглядом спортивного мистецтва, принесено багато користей для української справи.

Які перспективи на будуче? Ми народ повний енергії й організаціїного хисту. Тому не можемо не стати на цю, що вже зроблено, але мусимо йти вперед. І тому на нашу думку, таким кроком вперед буде створення репрезентативного клубу, який змагався б в професійній лізі, який давав би змагуни до репрезентативної одиниці ЗДА! Чи не принесє це для нас користі, коли преса напише, що рашіальні ворота здобув на Олімпіаді українець А., а на світових мистецтвах українець В. на воротах одиниці ЗДА оборонив карий кол?

Чи може це ілюзія? Ні, це факти, які можуть заіснувати, але тоді, коли наші змагуни вийдуть на ширші води, коли стануть в найсильнішій конкуренції, коли звернуть на себе увагу не тільки стейту, але цілком ЗДА. До цього мусимо змагатись, і в нікому разі не занедаймо справи створення нашої репрезентативної одиниці!

Вже згадуємо про турніри професійних американських команд. І нам приходить підняти гарно вістку про це, що вже 3. квітня наші змагуни, під назвою „Юкренісе“ беруть участь в турнірі, при електричному світлі, у Філадельфії. До участі в цьому турнірі запрошено українців як добрих партнерів. Нашими противниками будуть між іншим „Філа. Америкенс“, чільна дружина професійної ліги, та „Пейснел“, многоразовий мистец ЗДА. Наша команда експериментальна, себто, не буде вона остаточно устійним складом майбутньої репрезентативної одиниці, буде вона зложена із змагунів з найближчої околиці, себто Нью-Йорку та Філадельфії. Все такі вона дасть нам змогу зорієнтуватись, чи здібні ми є протиставитись сильним дружинам. Крім змагунів „Трибу“ візьмуть участь в цій команді кращі змагуни зі східних стейтів. Початок турніру о год. 8-й вечора, 3. квітня ц. р. Наша дружина гратиме кожних два тижні, і в протязі цього турніру зможемо зорієнтуватись в уложенні нашої сильної команди.

Цей турнір буде безперечно нашою нагодою для цього, щоб преса широко розписувалась про українців, і щоб великі маси глядачів мали змогу побачити перший раз стрітись з українцями, як окремим, повновартим народом. „Леви“ з Шікаго стигнули на

Цінаве ЧОЛОВІКАМ І ЖІНКАМ

Почуваєтесь змучені і ліниві? Можливо, що ви терите в наслідок недостатнього харчування. Коли ви споживаєте досить поживи, то це не значить, що ваша діста має потрібну кількість вітамінів.

В деяких випадках, брак потрібних і власних вітамінів у поживній дієті, уживають за причину браку енергії, що знову спричинює, що багато людей почувати виснажені.

Дуже цікаві дослідження тих людей, які вживають мисливське добродійство вітамінівних пілол, з яких TRI-X. Щоденна доза цих пілол вміщує в собі більше, ніж цього вимагає організм дорослих людей. Це певні, важливі та загально призначні вітаміни.

Читачі цього часопису можуть одержати TRI-X вітаміни, коли вишлуть виписок з цієї газети до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 3, Peekskill, New York, звідки негайно вишлуть вам пакунок за 3.50 доларів. Ви не потребуєте вишлати гроші поштою — тільки заплатите поштарів при дорученні.

Імя _____
Адреса _____
Місто _____

КРОВ'Ю І НА КІСТКАХ СОВЕТСЬКИХ РАВІВ

(мвд) — Нова, великих розмірів статуя Сталіна завершить будову нового каналу, що сполучує Волгу з Доном. Будований канал і на кістках советських рабів, цей новий канал уважас советська наказна преса „новим величезним досягненням советського народу, що під випробуванням проводом геніального батька народів, тов. Сталіна, дав це раз доказ свого намагання мирно жити і для миру будувати“.

Новий Волга-Дон канал, практично, має зв'язати північну Росію з Донським басейном, сполучити Каспійське з Чорним морем, дати змогу великим кораблям перепливати з Балтійського до Середземного моря. Чи ці надії сповняться з всі підстави сумніваються. Канал дуже вузький, для воєнних кораблів не тільки він, але і Волга, мало придатний. Цим новим водним шляхом не більше, як 1% советського транспорту зможе бути заспокоєний. Щоб заспокоєний канал достатньою кількістю води, прийшлося збудувати спеціальні помпувальні воду до каналу.

Вже на цю весну цей канал мають передати до вжитку. Він в змужу непридатний, в цей час електростанції можуть служити іншим цілям. Воду з каналу і в басейні вживатимуть також для наводнення доволі великих земель з метою підняти їхню продуктивність.

Новий канал, проте, не є без ніякого значення. Тепер водним шляхом можна буде транспортувати на Схід, в сторону Уралу, де сконцентровані великі заводи і фабрики, багатства донецького басейну. Це, в випадку війни, і навіть в теперішній час, має своє значення.

свій незабутній фінал чаші публіки біля 5000, сподівалося, що „Юкренісе“ стигнуть у Філадельфії таку саму масу, або й більшу.

Ми ростемо, і рості далше мусимо! Ми мусимо доклати цього, щоб наша молодь знайшла саме в спорті нагоду до виладування своєї енергії, мусимо доклати цього, щоб назва „українець“, в добром значенні, не сходилась з уст чужинця, і з сторінок чужомовної преси! Цього доконаємо!

ТУРВУЄ ВАШЕ ВОЛОССЯ?

Якщо ви стурбовані тим, що ваше волосся заплетає випадки або рветься на кінцях через несприятливі сухість, ви радієте, як довідаєтесь від людей, що колись хворіли на випадання волосся на голові. Вони врятували себе від цієї неуги зжидання до оного ліку, що звється ТРАНСАН (Trysan).

Докажіть відомості, що ці і інші турботи з волоссям, які бувають від перебільшені, малою лішкою тощо, припинилися завдяки правильному вживанню цього чудового ліку.

Не зволікайте, аж поки погіршав стан вашого волосся, а зараз же вживайте ТРАНСАН. Ми маємо його тепер в обмеженій кількості. Ви можете дістати його за спеціальною ціною, коли надішлете поштою повідомлення до Trysan Co., Box 226, Dept. 201, Peekskill, N. Y. Звідти вишлуть вам дві тридоларові пакки за \$5, тобто із знижкою \$1 від звичайної ціни. Коли пошлати післяплата (C.O.D.), тоді додати ще поштову доставку.

Імя _____
Адреса _____
Місто _____

Стейт _____

У глибокому смутку повідомляємо рідних, своїх і знайомих, що дня 5. квітня 1952 р., по короткій неугі, упокоївся в Бозі, в Нью-Бронекс, Н. Дж., б. радник суду в Перемішлі

КОНСТАНТИН КОТИС

Покійний родився в селі Токарів в Зах. Україні. Похорон відбудеться дня 9. квітня 1952 р., в год. 9. ранку, з погребового заведення до укр. гр.-кат. церкви, а відтак на St. Peter Cemetery, New Brunswick, N. J.

РОДИНА КОТИСІВ І ГРАБОВИЧІВ.

СВЯТОЧНА КІНОВА ПРОГРАМА

Кіно „Американ Тіетер“, що знаходиться в долишньому Нью-Йорку, при 3. вулиці, між „В“ й „С“ Евангеліями, вівторок і середу цього тижня (8 і 9. квітня) присвячує висвітленню святкових фільмів. Буде висвітлюватись великий страшний фільм Сесіль де Міля „Цар над царями“ та інший визначний релігійний фільм „Перший леґіон“. Ця програма зацікавить кожну родину.

УВАГА!—УВАГА!—УВАГА!

ОГОЛОШУМО ПЕРЕПЛАТУ! На 1-й том відомої повісті Уласа Самчука „ВОЛИНЬ“, що перевидается, заходами Громадського Комітету в Торонті і появиться в продажі з кінцем липня ц. р. Книга великого формату, матиме понад 360 стор. друку і коштує в передплаті \$2.50, які просимо вислати на адресу: E. Pasternak, 69 Harshaw Ave., Toronto, Ont., Canada

Після появи книжки в продажі, її ціна буде підвищена. Громадський Комітет видання „ВОЛИНЬ“ Уласа Самчука (86—7—9)

ЗБОРИ ВІДДІЛУ УНС

НЮАРК, Н. ДЖ. — Квартальні збори Тов. ім. Івана Мазепи, від. 27, відбудуться в середу, 9. квітня, в Українській Централі, 180 William St. Початок о год. 7:30 вечора. На порядку наряд важні справи. Привітання членів обов'язкова. — Д-р О. Утриско, голова; М-р О. Оленіський, секр.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ. БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА!

ДІТИ ЧУМАЦЬКОГО ШЛЯХУ IV-й том

Д. Гуменної Ціна \$2.50.

Замовляти: „СВОБОДА“ P. O. Box 346, 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

ТЕКЛЯ КОРОЛЬ, членка Сестр. Преч. Діви Марії, від. 151 У. Н. Союзу в Алентані, Іл., померла 19. лютого на удар серця. Покійни походила з села Лімба, пов. Добровіль, Полішська в смутку 6 дочок і 1 сина. Похорон відбудеться 23. лютого при участі родини, членів і багатьох знайомих. — В. І. П. А. Пшток, секр.

ПАНАХИДА,

на яку запрошують рідно, приятелів та знайомих Сестри, Шнагер та Сестринки.

ОЛЕКСАНДРА ПАНЬЧАКА

буні, начальниці скарбового уряду в Станиславові, Галичина, відправиться в негдо, ДНІ 13. КВІТНЯ ц. р. о год. 4½ пополуночі (по нечирі) в церкві св. О. Ніколая в Шікаго.

ПАНАХИДА,

на яку запрошують рідно, приятелів та знайомих Сестри, Шнагер та Сестринки.

КІНОТЕАТР

ЛІШНІ ДВА ДНІ — 8 І 9 КВІТНЯ ВИКЛЮЧНО ПЕРЕД ВЕЛИКОДНЕМ: 2 релігійні фільми „ЦАР НАД ЦАРЯМИ“ й „ПЕРШИЙ ЛЕґІОН“ Ціна вступу: доробі 40¢, діти 25¢. Не опустіть цього! AMERICAN THEATER 3rd St., bet. Ave. B & C, New York AL 4-1482

РОЗШУКИ

Пошукуйте сестру ГАЛІНУ ГЕРМАК з Хирова, Галичина. Хто знає про неї, або вона сама, прошу голоситись до: ІВАН ГЕРМАК 1749 Franklin Av., East Meadows, N.Y.

КУРСИ — НАУКА

DRAFTSMAN, TRACER, SPEC від BLUE PRINTS READING — найбільш пошукуючі фахівці! Якщо хочете здобути цей добро платний і легкий фах не змінюючи місця осідку, навчіться ТЕХНІЧНОГО КРЕСЛЕННЯ ЗАОЧНОЮ ДОРОГОЮ під кер. інж. К. ЦЕРКЕВИЧА. Інформації: Книгарня „ГОВЕРЛІЯ“, 41 E. 7th St., New York, N. Y. або інж. K. CERKEVICZ 350 Grove Street, Jersey City, N. J.

Книжки-Журнали-Картки

ХОЧЕТЕ навчитись Вашої ДИТИНИ укр. мови? ХОЧЕТЕ самі навчитись по-англійськи? Тоді придбайте: НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ БУКВАР „МОВО РІДНА“ Ціна \$2.00, в твердій оправі \$2.50. Англійсько-Український Словник. Піднеска на \$6.000 слів — \$4.50. Самоук англійської мови, проф. Ю. Луцького 2.00. Замовлення присилайте з належністю: SURMA 11 East 7th St., New York 3, N. Y.

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК УПРАВЛІТЕЛЬ BERRY FUNERAL HOME, Inc. 525 East 6th Street, New York 9, N. Y. Phone ALgonquin 4-5748

Ціні моєї в модернізованій сталю кавказі.

Першорядна обслуга в усіх похоронах без різниці масткового стану.

ІВАН БРОШКА, нотар.

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК заряджає погребнік \$150 по ціні так низькій як ОБСЛУГА НЕСНА І НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 EAST 5th STREET New York City Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7861.

В другу річницю смерті бл. п. ОЛЕКСАНДРА ПАНЬЧАКА буні, начальниці скарбового уряду в Станиславові, Галичина, відправиться в негдо, ДНІ 13. КВІТНЯ ц. р. о год. 4½ пополуночі (по нечирі) в церкві св. О. Ніколая в Шікаго.

ПАНАХИДА, на яку запрошують рідно, приятелів та знайомих Сестри, Шнагер та Сестринки.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Вакантний похоронник в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром. PETER JAREMA 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568

УВАГА! — ГРОМАДЯНИ! DUNLEY HAT SHOP 14 Saint Marks Place NEW YORK, N. Y. нас на складі власного виробу

ФІЛЬОВІ КАПЕЛЮХИ в найновіших фасонах. У нас куплені капелюхи — примісимо до переробки. Дальше пригадуємо, що маємо відділ МУЖЕСЬКОЇ ГАЛІАНТЕРІ, а саме: першої якості сорочки, спортивні сорочки, піджаки, знамої марки: „Jaysen“, „Fruit of the Loom“ і „Reis“.

Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріалу та низьку фабричну ціну! — Говоримо по українськи. Слухайте наші оголошення по радіо-програми п. Мельника кожної неділі між 7—8 год. рано на хвилі 1480, (станція WHOM). Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятниці і суботу до 10:00.

DUNLEY HAT SHOP 14 SAINT MARKS PLACE, (bet. 8. авл., bet. 2 & 3 Ave.) NEW YORK

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ 335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

„Зло впало на країну Герр. Тарзане!“ — шептав Отаму сумно. „Тира не зрадила, зла жінка. Вона буде злою володаркою“.

„Ваша Соція“ — він показав. „Твоя квартира, доки Тира не розмовиться з тобою“.

„Ти врятував мого життя“ — шепотів Отаму. „Я хотів би сплатити довг. Як я відійду, поглянь поза ці двері!“